Kyiv University
of Market Relations

MAY 23–24, 2024

THESIS
of International Scientific and Practical Conference

TRAJECTORY OF BUSINESS, MANAGEMENT, AND LAW DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF GLOBAL RISKS

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»
Kyiv University of Market Relations

ЗБІРНИК ТЕЗ

міжнародної науково-практичної конференції

THESIS

of International Scientific and Practical Conference

ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ, УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ

23-24 травня 2024 року

TRAJECTORY OF BUSINESS, MANAGEMENT AND LAW DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF GLOBAL RISKS

May 23-24, 2024,

Київ 2024
Kyiv 2024

УДК 33/34:351.86](477)(06)
Т68

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ВНЗ «Київський університет ринкових відносин»,
(протокол № 9 від 06.06.2024 р.)

Рецензенти:
Володимир ЛАГОДІЄНКО, доктор економічних наук, професор завідувач кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі Одеського національного технологічного університету

ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ, УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23-24 травня 2024 р.) / за заг. ред. к.е.н., доцента Безпаленко О. В. – Київ: ВНЗ «Київський університет ринкових відносин», – Київ 2024. – 372 с.

Збірник наукових праць присвячений питанням щодо ефективних напрямів оптимізації економіко-правових й управлінських аспектів формування сучасної візії розвитку, а також пошуку нових детермінантів синергетичного поєднання освіти, науки, бізнесу з метою зниження впливу глобальних ризиків та здатності протистояти негативним викликам сьогодення.

Збірник розрахований на науковців, викладачів, аспірантів, студентів і фахівців у сфері економіки, управління та права.

Збірник друкується в авторській редакції. Відповідальність за достовірність і точність інформації, наданої в рукописах, несуть автори.

РЕДКОЛЕГІЯ:
Ірина ЧЕРЕВАНЬ, кандидат економічних наук, доцент, ректор ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна);

Анна КРАВЧЕНКО, доктор економічних наук, професор, перший проректор Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна);

Марина ШОЛУДЬКО, завідувач аспірантурою Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна);

Олена БОРОДІНА, кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна);

Ольга БЕЗПАЛЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна);

Анна КУЛІК, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, публічного адміністрування та маркетингу Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна);

Надія ЗАГРІШЕВА, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри права Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна).

Олександр ЧОБОТЮК, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, публічного адміністрування та маркетингу Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин» (Київ, Україна)

УДК 33/34:351.86](477)(06)
Вищий навчальний заклад
«Київський університет ринкових відносин», 2024

UDC 33/34:351.86](477)(06)

T68

Recommended for Publication by the Decision of the Academic Council
Kyiv University of Market Relations
(Ninutes of meeting No. 9 of 06.06.2024)

Reviewers:
Volodymyr LAGODIENKO, Doctor of Sciences in Economics, Professor, Head of the Department of Marketing, Entrepreneurship and Trade, Odesa National Technological University

TRAJECTORY OF BUSINESS, MANAGEMENT AND LAW DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF GLOBAL RISKS: Thesis of International Scientific and Practical Conference (Kyiv, May 23-24, 2024) / by the General Editorship PhD in Economics, Associate Professor of Department Olha BEZPALENKO. –. Kyiv University of Market Relations, 2024. – 372 P.

The collection of scientific papers is dedicated to exploring effective approaches for optimizing the economic, legal, and managerial aspects of shaping a modern vision of development. It also investigates new determinants for the synergistic integration of education, science, and business, aiming to reduce the impact of global risks and enhance the ability to withstand the negative challenges of today.

The collection is intended for scientists, teachers, postgraduate students, students and specialists in the field of economics, management and law.

The collection is published in the author's edition. The authors are responsible for the reliability and accuracy of the information provided in the manuscripts.

EDITORIAL BOARD:
Iryna CHEREVAN, PhD in Economics, Associate Professor of Department, Rector, Kyiv University for Market Relations (Kyiv, Ukraine);
Anna KRAVCHENKO, Doctor of Sciences in Economics, Professor, First Vice-Rector of Kyiv University of Market Relations (Kyiv, Ukraine);
Maryna SHOLUDKO, the head of the department of postgraduate studies (Kyiv, Ukraine);
Olena BORODINA, PhD in Economics, Associate Professor of Department, Kyiv University of Market Relations Kyiv, Ukraine (Kyiv, Ukraine);
Olha BEZPALENKO, PhD in Economics, Associate Professor of Department, Head of the Department of Finance, Kyiv University for Market Relations (Kyiv, Ukraine);
Anna KULIK PhD in Economics, Associate Professor of Department, Head of the Department of Management, Public Administration and Marketing, Kyiv University for Market Relations (Kyiv, Ukraine);
Nadiia ZAHRISHEVA, PhD of Law, Associate Professor of Department, Head of Department of Law, Kyiv University of Market Relations (Kyiv, Ukraine).
Oleksandr CHOBOTIUK Ph.D in Economics, Associate Professor of Department of Management, Public Administration and Marketing.

UDC 33/34:351.86](477)(06)

Kyiv University of Market Relations, 2024

ЗМІСТ

В І Т А Л Ь Н Е С Л О В О **ЧЕРЕВАНЬ Ірина**	17
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	
КРАВЧЕНКО Анна *НОВІТНЯ ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ПРОСТОРУ У ВЕКТОРІ РОЗБУДОВИ НООСФЕРНОГО КІБЕРФІНАНСОВОГО СМАРТФОРУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ*	19
GOTTSCHLICH Ronny *ENSURING BUSINESS GROWTH IN A HIGHLY COMPETITIVE MARKET ENVIRONMENT*	23
SCHRECK Philipp *THE ETHICS OF DIGITALISATION AND EMERGING CORPORATE RESPONSIBILITIES IN THE DIGITAL AGE*	25
ДВІГУН Алла *ВЕТЕРАНИ ВІЙНИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ СЬОГОДНІ І ЗАВТРА*	27
ОХРІМЕНКО Ігор *УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ПРОБЛЕМИ СТУДЕНТСЬКОЇ МІГРАЦІЇ*	33
ПОТАПЕНКО В'ячеслав *АНАЛІЗ ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ У СФЕРІ ВНУТРІШНОЇ ПОЛІТИКИ*	37
СЕКЦІЯ 1 ***Економіка. Міжнародні економічні відносини***	
АНАНЬЄВА Олеся *ВИКОРИСТАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОЇ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ПРИ ОЦІНЮВАННІ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА*	40
АНДРЄЄВ Андрій *ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА РОБОТИ СУЧАСНИХ МИТЦІВ*	43

АНДРЄЄВА Віта *БІЗНЕС-АНАЛІТИКА ЕКСПЕРТНИХ СИСТЕМ В ЕКОНОМІЦІ*	46
БЕНДАСЮК Олег *МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО – ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В ПЕРІОД ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ*	49
БОРОДІНА Олена *СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПРОЦЕСАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ*	52
БОРОДІН Богдан *СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИИ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ УКРАЇНИ*	55
ВІНСЬКА Оксана *ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНИХ КВОТ В БІЗНЕСІ ЄС*	58
ДОВГАНЬ Максим *ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ*	60
ЖАРКОВ Олександр *СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ*	62
ЗУБКО Тетяна *ВПЛИВ НЕОПРОТЕКЦІОНІЗМУ НА ЕКОНОМІКУ ЄС*	65
ІВАНОВА Юлія, **ЩЕРБАК Геннадій** *МІСЦЕ І РОЛЬ ЄС У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН*	68
КАШПУР Леся *КОРЕКТНІСТЬ ВІДОБРАЖЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ЕЛЕКТРОННОМУ КАБІНЕТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ*	71
КОВАЛЕНКО Олексій *ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ*	74
КОСОВ Олексій *АКТУАЛЬНІ ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ КРАЇНИ*	77

КРАВЧЕНКО Юрій
РОЛЬ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ КЛАСТЕРІВ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ 80

ЛАЗАРЕНКО Владислав
ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ 83

СИДОРЕНКО Марія
МІЖНАРОДНІ МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ 85

ОБІХОД Тетяна
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ 88

ОГЛОБЛІНА Вікторія,
НЕТЯГА Антон
ЕКОНОМІЧНЕ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД 91

ПАВЛЕНКО Сергій
ГЕНЕЗА ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ 94

PROTSKO Yaroslav
ECONOMIC CHARACTERISTICS OF THE DEVELOPMENT OF IT-COMPANIES 96

РЯБКОВ Сергій
ГЛОБАЛЬНІ РИЗИКИ ЕКОНОМІКИ СИСТЕМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я 98

ШОЛУДЬКО Максим
ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 102

ЧЕРЕВАНЬ Володимир
ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ 105

ЧЕРЕВАНЬ Ірина,
КОВАЛЕНКО Юлія
СТАЛИЙ МАРКЕТИНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ 108

CHERNENKO Yuri,
BORODINA Olena
INTEGRATING CROSS-BORDER ECONOMIC COOPERATION AND RISK MANAGEMENT STRATEGIES IN PUBLIC UTILITY SECTORS 111

СЕКЦІЯ 2
Облік і оподаткування. Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Біржова фінансова діяльність

БЕЗПАЛЕНКО Ольга
НОВІТНІ ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ ПЕНСІЙНИМИ АКТИВАМИ 115

БЕРНИКОВ Василь
ВПЛИВ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ 118

БОБРОВ Євгеній
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЧИСТИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 121

БОДНАР Ольга
РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОГО АУДИТУ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ 123

БОЦЯН Тетяна,
ФОСТОЛОВИЧ Руслан
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИМ БІЗНЕСОМ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 125

ВОВЧАК Ольга,
АНДРЕЙКІВ Тетяна
ПОСИЛЕННЯ РОЛІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВОЄННОГО ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ 129

ЗАДОРОЖНЯ Віта
ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ 133

ЗАЯЦЬ Тетяна
ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ГРОМАДСЬКУ УЧАСТЬ У МІСЦЕВОМУ УПРАВЛІННІ 136

КЛИМАШ Наталія
ЖІНОЧЕ ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: ПЕРСПЕКТИВИ ТА РИЗИКИ ПРОВАДЖЕННЯ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД 140

КОРНІЄНКО Антоніна
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕПОХИ 143

КОСТЕНКО Вадим
ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ 147

МЕЛЬНИК Вікторія
КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА: НОВІ ВИКЛИКИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ 151

МЕТЕЛЕНКО Наталя,
ОГЛОБЛІНА Вікторія
ФІНАНСУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ 155

ОБІХОД Тетяна
ЕВОЛЮЦІЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГРОШОВИХ СИСТЕМ 157

ОБОДОВСЬКИЙ Дмитро,
БЕЗПАЛЕНКО Ольга
ПОЗОВИ ПРО ПЕРСОНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У КОРПОРАТИВНИХ РАДАХ НІМЕЧЧИНИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ 160

RUMYK Ihor
THE EFFECT OF DIGITALIZATION OF THE ECONOMY ON THE USE OF FINANCIAL ASSETS OF THE NON-CURRENT TYPE 163

СОВА Олена
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКИХ БЮДЖЕТІВ 165

СОЛОДКИЙ Микола
ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІРЖОВОГО РИНКУ 168

ФОСТОЛОВИЧ Валентина,
ГУРТОВИЙ Юрій
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 170

ЧЕРНЕГА Інна,
КОСТЮК Віра
ІНВЕСТИЦІЇ В СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ - ФУНДАМЕНТ ДЛЯ ПРИСКОРЕНОГО І БЕЗПЕРЕРВНОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ 174

ЧЕРНОВ Олександр,
СЕРАЖИМ Юліан
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК ПРОВІДНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В КРИЗОВІ ПЕРІОДИ 177

ЯВОРСЬКА Валентина
ПЕРСПЕКТИВИ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ ДЕРИВАТИВАМИ НА КРИПТОВАЛЮТИ 179

СЕКЦІЯ 3
Менеджмент. Маркетинг. Публічне управління та адміністрування

ВИСОЧИН Ірина
ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ЯК АКТУАЛЬНИЙ ТРЕНД В РИТЕЙЛ 181

ГРІНЧЕНКО Віталій
УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ 184

ЖИВОЛОВИЧ Андрій
СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІТ СЕКТОРУ 187

IVANOV Nikita
FINANCIAL STABILITY AS THE BASIS OF EFFICIENT BUSINESS MANAGEMENT 189

КАЛІНА Ірина *ВПЛИВ СУГЕСТИВНИХ ФАКТОРІВ НА ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧА В НЕБЕЗПЕКОВИХ УМОВАХ*	191
КАПРАНЧИК Марія, **БЕЗУС Алла** *ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРІЇ ТАЛЕБА ПРО АНТИКРИХКІСТЬ В МЕНЕДЖМЕНТІ*	194
КУТЛІНА Ірина, **ЛОБОДА Юрій** *ОКРЕМІ АСПЕКТИ НЕЙРОМАРКЕТИНГУ*	196
КУЛІК Анна *ОРГАНІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНО-СКЛАДСЬКОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПРОВАЙДЕРА*	199
КРАМАРЕНКО Олексій *АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ЦЕМЕНТУ В ТОРГОВЕЛЬНУ МЕРЕЖУ*	202
ОЛЕФІРЕНКО Сергій, **ЧЕРНЕНКО Юрій** *ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЇХ РОЗВИТКУ*	205
МЕТЕЛЕНКО Наталя, **ОГЛОБЛІНА Вікторія** *КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ*	208
ОКІШЕВ Владислав *ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ*	211
РАКУЛ Ірина *СТИМУЛЮВАННЯ НАЙМАНОГО ПЕРСОНАЛУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ФОП В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*	213
САМОЙЛЕНКО Антоніна *ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ЛОГІСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ*	216

СУХИХ Ігор
ЕФЕКТИВНІСТЬ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ 219

ТЕСЛЕНКО Микола
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ 222

ЦВІГУН Сергій
ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ У БІЗНЕСІ 224

ЩЕРБЕЙ Ігор
СТИМУЛИ РОЗВИТКУ ВОЄННО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ 227

ЮДІЧЕВА Ольга,
АЛАВЕРДЯН Людмила,
РОМАНЕНКО Олеся
СТАЛИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ 230

ЮДІЧЕВА Ольга,
ЛЯЛІНА Наталя,
САМОЙЛЕНКО Антоніна
ВІЗУАЛЬНИЙ МЕРЧАНДАЙЗИНГ БУДІВЕЛЬНИХ ТОВАРІВ 233

ШПАЧУК Вадим
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ 236

СЕКЦІЯ 4
Право. Міжнародне право

АРМАШ Надія
ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВА ПРИРОДА АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР 239

БАРАНЯК Володимир,
МАКОВЕЦЬКА Неля
ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ: ПОНЯТТЯ, СИСТЕМА ТА ЗАВДАННЯ 242

БЕЗЗУБОВ Дмитро *ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ*	245
БІЛЕЦЬКА Анастасія *ДО ПИТАННЯ ВІДСТУПУ УКРАЇНИ ВІД КОНВЕНЦІЇ З ПРАВ ЛЮДИНИ*	249
БІЛОКОНЬ Ігор, **СЄРГЄЄВ Ігор** *АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У БУДІВНИЦТВІ І ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ*	251
БІСЮК Олена *ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ*	253
БОВТЕНКО Маргарита *ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ АДВОКАТА ПІД ЧАС УЧАСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ*	256
БОЙКО Юлія *СИСТЕМА ЖЕНЕВСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ*	260
БОЯРЧУКОВ Сергій *ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ АРБІТРАЖНИХ КЕРУЮЧИХ*	263
ВИШНЕВЕЦЬКА Вікторія, **СЄРГЄЄВ Ігор** *ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНІ АДМІНІСТРАЦІЇ*	266
ГАЛУШКО Анастасія, **ПАВЛОВСЬКА Анастасія** *ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС І ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З УКРАЇНОЮ*	268
ГОРГОЛЮК Артур, **ІСАЄВА Наталія** *ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД*	271

ГРАБАЗЕЙ Анастасія, **НАЗАРЕНКО Анна,** **КОРТУКОВА Тамара** *ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНСЬКИХ СУДАХ*	274
ГРИЦЮШКО Віталій, **ЗАГРІШЕВА Надія** *СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ*	277
ДЕРЕВЯНКО Богдан *ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВУГІЛЬНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*	280
ДОМАНСЬКА Христина *ПИТАННЯ УКЛАДАННЯ ШЛЮБУ ГРОМАДЯНА УКРАЇНИ З ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ*	283
ЗАГОРЯНСЬКА Анастасія *МІЖНАРОДНЕ ПРАВО В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ*	286
ЗАГРІШЕВА Надія *ПУБЛІЧНІ ТА ПРИВАТНІ ІНТЕРЕСИ У СФЕРІ ТРАНСФЕРА ТЕХНОЛОГІЙ*	289
ЗАДОРОЖНИЙ Андрій *ВІДМОВА ВІД ПРАВА ВИМОГИ ЯК СПОСІБ ЗДІЙСНЕННЯ ОСОБОЮ СУБ'ЄКТИВНОГО ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА*	294
ЗАЙЦЕВА Мілєна *ДО ПИТАННЯ ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТРИБУНАЛУ ЩОДО РФ*	297
ЗАЇКА Анна *ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВОРУ ТРАНСПОРТНОГО ЕКСПЕДИРУВАННЯ*	299
ЗУБКОВА Елизавета *УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ СПІВПРАЦІ*	303

ІСКОВИЧ Всеволод *ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА*	305
КАРТАМИШЕВА Карина *ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ*	307
KOVALENKO Maria *FINANCIAL ASPECTS OF PRIVATE MILITARY COMPANIES*	313
КОЛЕСНІКОВ Андрій *ОБ'ЄКТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ*	316
ЛАТА Наталія, **МАЛЬЦЕВА Анастасія** *ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ ЗВЕРНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ОРГАНУ*	318
ЛЕВКІВСЬКА Анастасія *МІЖНАРОДНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ТРИБУНАЛ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО*	321
МЕЛЬНИЧУК Ігор *ДЕРЖАВНІ МЕТОДИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ*	323
МЄДВЄДЄВА Марія *ПОНЯТТЯ ЗЛОЧИНУ АГРЕСІЇ В СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОМУ КОНТЕКСТІ*	325
МІХНЕВИЧ Вікторія *СУДОЧИНСТВО В МІЖАМЕРИКАНСЬКОМУ СУДІ З ПРАВ ЛЮДИНИ*	328
ОБІХОД Тетяна *ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ*	332
ОХРІМЕНКО Вікторія, **КОРТУКОВА Тамара** *ПРИЄДНАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ*	334

ПИЖИК Андрій
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 337

ПОДСЄВАЛОВА Наталія,
ЗАГРІШЕВА Надія
ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ КРАЇН АРАБСЬКОГО СХОДУ 340

ПРИМАК Юлія
ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ 343

РОМАНЧЕНКО Світлана
РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У РЕГУЛЮВАННІ КОНФЛІКТІВ ТА МИРОТВОРЧОМУ ПРОЦЕСІ 345

САЛЮТІНА Єлизавета
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ЯК СКЛАДНИК ВСТУПУ ДО ЄС 348

СМІРНОВ Ілля
ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ ДЛЯ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ 350

СТЕПАНЕНКО Дар'я
ПРОБЛЕМА НЕРОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ 353

STUDENNIKOV Mykhailo
IMPACT OF PRIVATE MILITARY COMPANIES ON REGIONAL SECURITY AND ARMED CONFLICTS 357

ТРУФАНОВА Діана
ПОНЯТТЯ ВИНИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗМІСТУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ 359

ХОРВАТОВА Оксана
ЗНАЧЕННЯ ДОВГОСТРОКОВОГО ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 363

ЯКОВЛЕВ Олександр *ОБОВ'ЯЗОК ДОБРОСОВІСНОСТІ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО, ГОСПОДАРСЬКОГО ТА АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ*	366
ЯСЬКО Тетяна *МЕХАНІЗМ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ САНКЦІЙ*	370

УДК 341:344
МЄДВЄДЄВА Марія,
здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня
кафедри міжнародного права та права ЄС
Державного податкового університету,
Навчально-наукового інституту права,
ORCID ID: 0009-0008-8072-0572
м. Київ, Україна

ПОНЯТТЯ ЗЛОЧИНУ АГРЕСІЇ В СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОМУ КОНТЕКСТІ

Агресія є одним із найтяжчих міжнародних злочинів і становить серйозну загрозу міжнародному миру та безпеці [1; 2].

Незважаючи на те, що заборона агресії закріплена імперативними нормами міжнародного права та визнана міжнародною спільнотою як міжнародний злочин, універсального визначення агресії не встановлено на сьогоднішній день.

Заборона агресії є обов'язковою нормою чинного міжнародного права, але недостатня для забезпечення належного рівня протидії агресії згідно з міжнародним правом. Заборона агресії закріплена в міжнародному праві, але що саме означає цей термін, які конкретно дії можна вважати актом агресії, це інше питання, на яке має бути дана відповідь у міжнародному праві, щоб була можливість реалізації на практиці протидії агресії і відповідальність за її вчинення. Для цього необхідно дослідити, як у міжнародному праві визначається характер міжнародного злочину агресії.

Агресія становить найбільшу загрозу міжнародному миру та безпеці та вважається найсерйознішим міжнародним злочином. Термін «міжнародний злочин» спочатку з'явився для опису загарбницької війни. Норми, що забороняють агресію, є частиною імперативних норм сучасного міжнародного права, відхилення від яких неприпустимі.

У XIX і на початку XX століття війна вважалася легітимним інструментом формування політики та зовнішніх відносин. Але поступово ситуація почала змінюватися, і міжнародне співтовариство визнало необхідність заборони агресії в міжнародному праві. Паризький пакт (пакт Брайана-Келлога) 1928 року був першим правовим актом, який повністю забороняв війну як інструмент національної політики. Це перший багатосторонній договір про відмову від агресивних війн, до якого приєднується переважна більшість держав.

Згідно зі статтею 1 Пакту «Сторони засуджують використання війни для вирішення міжнародних спорів і відмовляються від неї як інструменту національної політики у своїх взаємовідносинах». До 1939 року 63 із 67 країн

світу ратифікували Пакт Бріана-Келлога, що зробило його майже універсальним.

Після Другої світової війни заборона агресії в Статуті ООН була значно розширена. Статут ООН відійшов від традиційної концепції війни, яка залишала можливості для зловживань з боку держав. У статті 2 Статуту Організації Об'єднаних Націй забороняється «погроза силою або її застосування проти територіальної цілісності чи політичної незалежності будь-якої держави або будь-яким іншим способом, що не відповідає цілям Організації Об'єднаних Націй» [3].

Існує два винятки з цієї заборони: право на самооборону від збройного нападу, регулюється статтею 51 Статуту Організації Об'єднаних Націй, і військові заходи, дозволені Радою Безпеки згідно з Главою VII Статуту Організації Об'єднаних Націй у разі загрози миру, порушення миру або акту агресії [3].

Заборона погрози силою та її застосування проти територіальної цілісності чи політичної незалежності держави або будь-яким іншим чином, що не відповідає цілям Організації Об'єднаних Націй, стала імперативною нормою та одним із основоположних принципів міжнародного права. Крім Статуту Організації Об'єднаних Націй, цей основоположний принцип закріплено в Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй 1970 року, і в Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва між державами. Прецедентами покарання за акти агресії в міжнародних відносинах стали військові трибунали у Нюрнберзі і Токіо після Другої світової війни.

Застосування збройної сили державою першою в порушення Статуту є prima facie - свідченням акту агресії.

Відповідно до Статуту МКС, «акт агресії» означає «застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності або політичної незалежності іншої держави, або яким-небудь іншим чином, несумісним із Статутом Організації Об'єднаних Націй» [5]. Існує певний перелік діянь, які «незалежно від оголошення війни будуть кваліфікуватися в якості акту агресії». До таких діянь відносять:

- Вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія території іншої держави або її частини із застосуванням сили.
- Бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави.
- Блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави.
- Напад збройними силами держави на сухопутні, морські чи повітряні сили, або морські і повітряні флоти іншої держави.

- Застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, в порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди.
- Дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави.
- Засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, що носять серйозний характер, рівнозначний переліченим вище актам, або її значну участь у них [4].

Щоб визначити, чи є акт агресії явним порушенням Статуту Організації Об'єднаних Націй, достатньо трьох елементів: характеру, тяжкості та масштабу. Цього має бути достатньо, щоб класифікувати конкретне порушення як «явне».

Отже, відповідальність за агресію (її підготовку, розв'язання та здійснення) включає широкі військово-політичні обмеження, які мають характер тимчасового обмеження суверенітету, повного або часткового роззброєння, демілітаризації, ліквідації військового потенціалу та інших заходів, передбачених міжнародно-правовими положеннями доктрини.

Список використаних джерел:

1. Філяніна Л. Визначення агресії у міжнародному праві. URL: http://surl.li/skvpc (дата звернення: 08.04.2024);
2. Злочин агресії: поняття та підстави притягнення вищого військово-політичного керівництва Росії до відповідальності. Веб-сайт. URL: https://ecpl.com.ua/news/21869/ (дата звернення: 09.04.2024);
3. Статут Організації Об’єднаних Націй. Веб-сайт. URL: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf (дата звернення: 09.04.2024);
4. Агресія військова. Веб-сайт. URL: http://surl.li/skvsq (дата звернення: 09.04.2024);
5. Римський статут Міжнародного Кримінального Суду. Веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text (дата звернення: 09.04.2024)